

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 560. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Večna sreča onkraj groba.

Na Jesenicah se bje hud narodnosten boj, ker je nevarnost, da utegnejo Jesenice, ta velevažna točka, pasti danes ali jutri v nemške roke. So pa gori narodnjaki, ki bjejo čist narodnosten boj, katerim je namen edino ta, zagotoviti na Jesenicah slovenskemu življu premoč, da ne bo nikdar imel tujec te lepe občine v svojih krempljih. Poleg teh pa se nahajajo na Jesenicah tudi klerikalci, ki se seveda tudi bojujejo, pa tako, kakor je njih navada. Navidezno se obračajo tudi proti Nemcem, v resnici pa se bojujejo, pač brez pravega vzroka, le proti naprednjakom. Bojni klic je: vera! In s tem bojnim klicem sleparijo na Jesenicah, kakor sleparjo jednako povsodi okoli. Če je res kje vera v nevarnosti, prav, da se bojujejo, saj so katoliški duhovniki, in vsakdo se bojuje za svojo stvar. Ali v to svrhu je cerkev tu, ne pa politično polje. Tam, kjer ni nikakega govora o veri, kjer se bje le trd narodnosten boj, tam se imajo združiti vsi Slovenci pač le v ta namen, da odbijejo naskoke požrešnih tujcev, ki hočejo zadušiti slovenski živelj. Vera nima tu vmes nič opraviti. Ako bi imel bojeviti jeseniški župnik Zabukovec kaj slovenskega čuta, bi ločil vero in politiko ter se bojeval kot

duhovnik za vero v cerkvi in tudi primerno izven nje, ako je dana taka okolnost, kot Slovenec pa bi moral stati v vrstah drugih Slovencev ter se skupno boriti proti nevarnemu tujcu. Toda ne. Jeseniški duhovniki bjejejo boj naprej za svojo pest, in ta boj je na tako gorečih tleh, na Jesenicah, obrnen v glavnem proti sorojakom-Slovincem. Župnik Zabukovec pravi v «Slovincu», «da mu je ljubši katoliški Nemeč kakor liberalen Slovenec. V prvi vrsti mu je mar, da ostanejo Jesenice katoliške» — če so potem slovenske ali nemške, to mu je deveta briga!

To je pač znamenita izpoved, ki kaže, kakšen je program «katoliško-narodne» stranke. Župnik Zabukovec je povedal odkritosrčno, da njemu je mar le za to, da so Jesenice katoliške in da ljudje dosežejo večno srečo onkraj groba. Za Slovenstvo mu torej ni nič mar. Je pač učil ranjki kardinal Missia, da je narodnost paganstvo in da so naši narodni boji utopije. Politikujoči duhovniki med nami se ravnaajo točno po njegovih naukih.

Tista večna sreča onkraj groba je le preteza, za katero skrivajo svoje posvetne namene. Gospodovati hočejo, gospodovati na vsak način že na tem svetu, zategadel pa begajo ljudi z vero in s peklom, naganjajo

ljudice nanje, vse one, ki nočejo biti ponižni farovski kužki, pa proglašajo za liberalce, katere vrag žive pohrusta. Tako je povsodi, tako je tudi na Jesenicah. In ker je tam že mogočna nemška pest, se zaganja katoliški politikujoči duhovnik navidezno tudi v njo, toda, če reče Nemeč, da se zveže z njim, pa se mu takoj poda, da bi le ostal na vrhu, in prav lahko je videti katoliškega duhovnika, združenega z nemškim kapitalistom proti Slovincem — da ostane le on na površju s svojimi mameluk. Narodnost jim je deveta briga. Klerikalna stranka hoče imeti besedo na Jesenicah, in do te hoče priti, pa naj bo po tej ali oni poti, samo z naprednimi Slovinci v družbi ne. Če bi par Nemcev na Jesenicah prihlinilo klerikalno nagnenje, jih hitro priklopi župnik svoji čredi, da bi se bil skupen boj proti onim Slovincem, ki se trudijo le za tem, da ostanejo Jesenice slovenske. Seveda se vsi ti nič ne vtikajo v vero ter je ne mešajo med politiko, za je morda boljši kristjani kakor marsikateri farovski gospod!

In če ti omagajo v boju, če padejo Jesenice kdaj res v nemške roke, bo imela na tem nemalo «zaslugo» klerikalna stranka. Jeseniški župnik išče zveličanje duš, iztreblja pa narodnostni čut. Katoliško

PODLISTEK.

Moč spomina. Dalje.

Vstala je od mize, šentala k okencu in porinila stekleno zaslonjalo na stran, da bi bolje slisala to milo zvonjenje. Tudi zmršeno glavo je pomolila ven skozi odprtino, da bi videla tja do t, kjer je ta čas zbranega skupaj toliko pobožnega in srečnega ljudstva in kamor je nekdanji tudi ona tako rada in pogostoma zahajala. A njene tope in osteklenele oči niso zagledale ničesar razen teme, in oster mraz ji je bušnil v obraz, da jo je zazebló po vsem životu. Zato je urno zopet potegnila glavo nazaj v stanico in se zamaknila za steno poleg odprtega okenca. Tam doli pa je še vedno zvonilo tako slovesno in tako milo! Nobena umetna godba ne svira lepše! Njej se je celo zdelo, da sliši tudi bučanje cerkvenih orgelj in ubrane glasove cerkvenih pesmi.

Zvonovi so bili že utihnili, toda starka je še vedno slonela pri odprtem okencu kakor da bi ji že duša zapustila odrevenelo telo. Šele mraz, ki je napolnil sobico, jo je predramil. Globoko je zdihnila in dve solzi sta ji počasi

prilezli po velikih licih. Zapla je okence ter se zopet podala k peči za mizo, sklenila na nji suhi roki in nanjo naslonila trudno glavo, kakor bi hotela tam dremati, spati.

Hribovski vaščani, kateri niso čakali zjutranjih maš v farni vasi, so se bili že povrnili od polnočnice na svoje domove, stara Podgoska Barba pa je še vedno slonela v svoji koči s prsi, z rokama in z glavo na mizi mirno, tiho kakor da bi spala. A ni spala, ampak še enkrat gledala z duševnimi očmi svojo mladost in vse svoje pretečeno življenje.

Oj, kako srečna, kako neizrečeno srečna je bila, dokler je še probivala kot mlada neizkušna in nedolžna deklica pri svojih starih in bratu v tej koči! Imela je dva brata, a nobene sestre. Starejši brat Jože ni bil dosti vreden. Zašel je v slabo družbo, navadil se žganja, potem pa se je klatil okrog po svetu kot drvar, rudokop in Bog ve kaj še vse, tako dolgo, da se je pri nekem nevarnem delu težko poškodoval in kmalu na to umrl v deželni bolnišnici. Mlajši brat Tone pa je bil priden in delaven ter je imel njo, lepo mlado sestrico Barbko zelo rad. Ob delavnikih sta skoro vedno skupaj hodila dele k sosednim

kmetom ali pa tudi doli v farno vas, kadar ni bilo nujnega dela doma in na njivah, ki so jih imeli v najemu. Tudi oče in mati sta bila še precej trdna in zdrava in sta istotako pogostoma hodila na delo k kmetom.

Tako so vsi velno zaslužili toliko, da so lahko in dobro izhajali in še na stran dali nekaj kronic za kako večjo potrebo, čeprav je bila njih last le mala podedovana koč in vrtec okrog nje. Najmočnejši steber cele družine je bil seveda brat Tone. In kako je bil on ponosen na njo, lepo Barbko! Vedno je hodila z njim v cerkev in tudi domov ob nedeljah in praznikih, včasih pa jo je peljal tudi v družbo mladih ljudi v gostino.

Ob takih prilikah je morala večkrat slišati od golobradih mladeničev kakor tudi od sivih starcev, da je lepa, da lepše ni v vsej fari. A njej je bila vselej skrajno neljuba in zoperna taka hvala, ker takrat se ni vedela, kaj pomeni in kaj je njena deviška lepota. Živela je le za svoje starše in svojega brata, za ves ostali svet pa se ni zanimala, niti ga poznala ni. In vendar je bila tako srečna, vesela in zadovoljna, čeprav je bila le kočarjeva hči.

Dalje prih.

mora biti vse — to je njegova parola! Potem pa, če so jesenice nemške ali slovenske, je vseeno!

Večna sreča onkraj groba! to je za ljudstvo, za gospode v farovžih pa gospodovanje že na tem svetu, seveda pri polnih skledah in polnih čašah v prijetni družbi. Narodnost je paganstvo — sveta katoliška cerkev naj vlada s svojo vero povsodi po zemlji?

Slučaj na Jesenicah kaže v pravi luči vse stremljenje klerikalcev, kaže, kako so v prvi vrsti breznarodni. «S—a.»

Vrednostna tarifa prašičev.

Na podstavi ces. ukaza z dne 15. septembra 1900, drž. zak. št. 154, s katerim so bila premenjena nekatera določila ces. ukaza z dne 2. maja 1899, drž. zak. št. 81, o odvratanju in zatiranju svinjske kuge, in v smislu ukaza ministrstev za notranje stvari, za pravosodje, za trgovino, za železnice in za poljedelstvo z dne 18. septembra 1900, drž. zak. št. 155, se v sporazumljenju s c. kr. kmetijsko družbo za Kranjsko razglasa za I. četrtletje 1905 nastopna vrednostna tarifa za vsak kilogram žive teže pri zdravih prašičih za rejo, da se določi odškodnina po določilih člena I., § 3. b, ces. ukaza z dne 15. septembra 1900.

A. Prašiči za rejo deželnega plemena: 1.) Prašiči do 3 mesecev K 1'38; 2.) Prašiči do enega leta K 1'14; 3.) Prašiči nad eno leto K —94.

B. Prašiči za rejo iz križanja z angleško pasmo: 1.) Prašiči do 3 mesecev K 1'54; 2.) Prašiči do enega leta K 1'34; 3.) Prašiči nad eno leto K 1'06.

C. Prašiči za rejo čistega plemena (angleškega), importirani ali doma zrejeni: 1.) Prašiči do 3 mesecev K 1'84; 2.) Prašiči do enega leta K 1'46; 3.) Prašiči nad eno leto K 1'16.

Za one prašiče, ki so bili uradoma zaklani in se je pri njih našlo, da so bili okuženi, se s pridržkom določil §§ 5. in 6. ces. ukaza z dne 15. septembra 1900, toda brez drobu v popolnem iztrebljenem stanju, daje povračilo iz državnega zaklada samo v znesku 50 odstotkov zgoraj navedene vrednostne ta-

Na valovih življenja.

Novela. Spisal Sever. Dalje.

Zunaj je zapihal močan veter, da so se stresle ubite šipe na oknu. Izpod oblačnega neba je rosil dež.

«Moje ure so štete . . . Pozdravite očeta, ako pride, ter mu recite, da obžalujem, ker sem tako ravnala, in ga prosim odpuščanja. Krija nisem jaz . . . Njemu pa odpuščam iz dna srca vse, — vse, ker ga še vedno ljubim. Veliko sem trpela zavoljo njega, pa odpuščam mu vse. — Umrla bom in vsega bode . . . konec» . . .

Ni več mogla izgovoriti zadnjih besed. Pokašljeuje in iz nje prihaja le votel glas.

Meta se prestraši. Vlije ji zopet limonade v suha usta ter ji izbrise solze, ki so se ji prikazale v očeh. Pri tem zapazi, da imajo one nek čudni odsev.

Omočila je le ustnice, ki so bile suhe in razpokane, ožgane od vroče sape . . .

«Denite mi to proč, Meta!» Tipala je z roko po prsih, ustnice so se bolešno nategnile, čelo se je nagubalo . . . Velik kamen je

rife. Pri plemenskih prašičih pa pristojak po gori navedenih vrednostnih postavkih dognanim odškodninam še 25 % dodatek (§ 3. c ces. naredbe od dne 15. septembra 1900).

Tedenski politični pregled.

Hrvatski ban Pejačević hoče odstopiti radi slabega zdravja. Kot njegov namestnik se imenuje veliki župan Miljutin pl. Kukuljevič.

Italijansko vseučilišče in naš cesar. Tržaški «Indipendente» poroča, da se je ministrski predsednik Gauč izjavil proti dvema laskima poslancema, da ne bo nikdar rešil vprašanja italijanskega vseučilišča na podlagi § 14., temveč da prepusti poslanski zbornici to rešitev. Nadalje jima je rekel, da, dokler živi naš cesar, Italijani ne dobe v Trst svoje laske univerze.

Po volitvah na Ogrskem. Tisza odhaja, ker so njegovi zvesti pristaši, liberalci, izgubili v ogrski zbornici večino. Dosedanja manjšina se pa pripravlja, da nastopi vlado. Po dosedanjih volitvah imajo liberalci 155, disidenti, t. j. oni, ki so izstopili iz liberalne stranke 24, katoliška ljudska stranka 24, Banfičjeva 13, neodvisna stranka (Košutovci) 166, Rumunci 6, Srbi 1, demokrati 2 in divjaki 6 poslancev. Košut se pripravlja, da nastopi, ko bo ugoden čas, sam na krmilo nove vlade. V prvi vrsti zahteva gospodarsko ločitev Ogrske, za katero je že potrebna večina. Izvesti se mora volilna preosnova na širši podlagi in pobiranje davkov na progresiven način. — Grof Andrassy bo najbrže novi ministrski predsednik. Cesar pride v Budimpešto, da se pogovori z odličnimi politiki o položaju; tudi Kossutha, vodjo neodvisne stranke, ki je za ločitev Ogrske od Avstrije in ki je sin izdajalca, bo cesar skoro gotovo poklical k sebi.

Nemiri na Ruskem. V javnost prihaja razburljiva vest, da so Japonci v prvi vrsti povzročitelji krvavih dogodkov v Rusiji. Vojnemu ministru ruskemu je namreč došla iz Pariza sledeča brzojavka: Londonski dopisnik je brzojavil, da je japonska vlada razdelila med ruske socialistične revolucionarje, liberalce in delavce 18 milijonov rubljev, da bi uprizorili nered v Rusiji. Nameravalo se je

ležal na odeji, na njenih prsih, in komaj je dihala pod njegovo silno težo . . .

Meta jo je gladila po licih, po čelu, padlo ji je nekaj vročega na trepalnico in zdrknilo počasi proti ustnicam. Malo se je zasvetilo iz poluteme, pogledala je z vodeniimi, motnimi očmi. Globoko je zasopla, dvignila se, a takoj omahnila nazaj. — Bila je mrtva.

Drugi dan je prišel njen oče, a prepozno, našel jo je mrtvo. Ves obupan se vrže k njeni postelji ter milo joče, kakor otrok.

«Prizadel sem ti veliko hudega. A glej, zdaj sem drugačen človek, odpusti mi, Anica, odpusti! . . . Vidiš, saj te imam rad! Vstani in pojdi z menoj, Anica, pojdi! Vsega boš imela v obilici, na rokah te bomo nosili . . . Ali ne greš? . . . Pojdi no! . . . Zakaj ne? . . . Prav, da ne greš, saj itak nimam nič več. Revež sem in klatim se po svetu ter iščem izgubljeno srečo. A tega kriv nisem jaz, krivi so drugi, vrjemi! . . . Prišla si in trkala, jaz pa sem te odpodil izpred hiše . . . Spodil sem te in te nisem hotel spoznati za hčer . . .

Konec prih.

uničiti pomorske zavode, onemogočiti, da bi se baltiška in črnomska eskadra odpravili na skrajni Vzток, preprečiti, da bi se generalu Kuropatkinu pošiljala ojačenja, strelivo in provijant, in tako rusko vlado prisiliti, da sklene mir, ki je neobhodno potreben Japonski, nahajajoči se pred bankerotom. Sedaj pa se zopet povsod vrača mir. To morajo priznati tudi oni listi, ki so v strašno pretiranih barvah slikali gibanje zapeljanega delavstva na Ruskem kot splošno revolucijo. Te liste ni danes nič sram priznati, da je bilo v Petrogradu ubitih le 96 oseb, dočim so v svojih izmislenih poročilih z debelimi črkami prvotno naznanjali syetu, da je bilo ubitih 3000. Ruska vlada je skrbela vedno za delavske sloje, posebno so ti pri srcu carju, ki je plemerskega srca. Najresnejši je položaj v Lodzu. Na tovarno Kunitzer je vojaštvo streljalo. Ubitih je 6 oseb, ranjenih pa 88. V Kellerjevo predilnico so prišli štrajkujoči delavci ter hoteli s silo pridobiti delavce, ki so delali. Vojaki so nasilneže podili iz tovarne, a ker so se zoperstavili, so vojaki izstrelili salvo. Pa tudi štrajkujoči delavci so streljali iz revolverjev na vojake. «Czas» poroča iz Varšave, da je dosedaj bilo pri izgredih ubitih blizu 1000 (?) oseb. Ječe so prenapolnjene, da so morali 200 aretiranih peljati v trdnjave izven mesta. Položaj v Ruski Poljski se noče zboljšati. V Czenstohovi je izbruhnil generalni štrajk. V Lodzu so štrajkujoči napadli neko tovarno in vse pokončali ter poropali. Neki visoki ruski uradnik je bil na ulici umorjen.

Rusko-japonska vojna.

Z bojišča zadnje dni ni posebnih poročil. Ta teden je preteklo ravno eno leto, odkar so napadli Japonci portartursko brodovje. Leto dni je toraj preteklo, odkar so Japonci mislili v svojem šovinizmu in svoji lahkomišljenosti, da bo v par mesecih ruska armada zdrobljena in da bo Japonec absolutni gospodar do Harbina. A kje je danes v resnici japonska vojska? Nič dalje, nego severno od Liaojana, dočim so Rusi daleč južno proti Inkavu. Tako stoje stvari danes ob obletnici! Kuropatkin je že dobro računal še pred začetkom vojne in še danes stoji na istem stališču in se ne meni za hipne uspehe, ne za grajo sveta, ampak snuje in deluje vedno le za veliki končni cilj.

Te dni se je pričel ob reki Šaho in Hungo splošni boj. Rusi so obstreljavali z vsi silo japonske pozicije ter slednjic prordli do vasi Santajso, 12 vrst jugovzhodno od Sifantaja, in pregnali japonsko pehoto iz Santajse in Saodamenga. Ruska artilerija je Japonce spremljala z ljutim ognjem in jih prisilila, da so se umaknili. Tudi 3. t. m. je prišlo do ljutega spopada med obema sovražnikoma, in sicer med vasema Fansan in Pucon, dve vrsti južno od Sindituna. Ruski lovci so vdrli v vas Fansan in pomorili mnogo Japoncev. Japonci so ostavili na desnem boku bojišča 100 mrtvih in veliko ranjenih. Dne 7. t. m. so napadli Rusi na levem krilu japonske predstraže blizu vasi Vaitosan. Več Japoncev je bilo ustreljenih ali probodenih, drugi so zbežali. Istega dne zjutraj so pričeli Japonci v sredini z ofenzivo, toda ruske prednje straže so jih zapazile in po poldrugurnem boju so se Japonci morali umakniti.

Dopisi.

Iz Šenčurja. (Ples šenčurskih fantov.) Vsi sloji se sedaj v predpustnem času zabavajo, vsak po svoje, najboljše kakor ve in zna. Predpust, ta čas presneti, raznel je tudi šenčurske fante. Brali so o sijajnem plesu ljubljanskih cigararic na starem strelišču, katerega je «Slovenec» tako toplo priporočal. Kar je dovoljeno v Ljubljani in prav, tudi v Šenčurju ne more biti pregrešno, tako so si razlagali ti junaki ples cigararic in so sklenili, da ga tudi prirede. — V nedeljo, dne 19. t. m. se bodo vrteli in prepevali lepe domače, narodne in fantovske pesmi. Zanimanje je veliko, posebno ker bo to prvi ples, s katerim so šenčurski fantje prebili led in pričeli novo vrsto ljudskih veselice. Upamo, da bodo našli mnogo posnemovalcev med fanti drugih vasi. Mi jim pa moramo čestitati na tej prireditvi, ker so pokazali s tem, da hočejo tudi imeti svojo pošteno zabavo in se hočejo kolikor toliko otresti gospodstva onih, ki mislijo, da je kmet le zato, da dela in trpi, med tem ko se oni naslanjajo ob njegovih žuljih. Le pogumno naprej! Pred plesom ob 1/4 na štiri se prične saljiva loterija, katere čisti dobiček je namenjen tukajšnjemu prostovoljnemu gasilnemu društvu. Z ozirom na dobrodelni namen prosimo slavno občinstvo, da se v obilnem številu udeleži fantovske prireditve in jim pokaže s tem svoje simpatije.

Iz blejske okolice. Bohinjska železnica se bliža svoji dovršitvi. S tem se pa tudi bliža še večja nevarnost potujčenja slovenskih krajev ob tej železnici, posebno pa bisera naše zemlje, divnega Bleda. Nemci imajo natančne načrte, po katerih uspešno prodirajo v naše kraje in izpodrivajo Slovence z njih rodne zemlje. Naši narodno mladni in nezavedni Gorenjci pa kaj radi prodajajo svojo zemljo vsakomur, kdor jim pokaže denar, in nič ne vprašajo pri tem, če je kupec naš prijatelj ali sovražnik, Slovan ali naši narodnosti zagrižen tujec. Pred kratkim je zopet prešla na Bledu zelo važna slovenska postojanka v nemške roke. Nek Nemec iz Opatije je kupil znano Peternelovo gostilno za 39.000 kron. Ta gostilna je bila vedno obiskana od Slovencev in so se v njej ustavljala in prirejela veselice tudi razna slovenska društva. Zdaj ni na tej strani nobene več tako pripravne slovenske gostilne. Ali bi ne bilo mogoče za taka podjetja dobiti Slovencev ali sploh Slovanov. Slovenci se bomo enkrat še bridko kesali in mnogo trpeli zaradi svoje sedanje narodne mlčnosti, brezbrčnosti in lahkomišljenosti, a tedaj bo naš križ že prepozen. (Kolikor je nam znano, je prejšnji lastnik ponujal Slovincem svoj hotel, a ni našel kupca. Kakor čujemo, bo postavil ta domačin še letos velik, modern hotel v bližini kolodvora. Opomba uredništva.)

Iz Radovljice se nam piše: «Zabavni klub» v Radovljici priredi v soboto, 18. februarja t. l. v Hirschmann-Michlovi gostilni maskarado; godba na lok. — Vstopnina za člana 60 vin., z rodbino 1 K 40 vin. Nemaskirane osebe plačajo isto vstopnino. Začetek ob polosmi uri zvečer.

Pšice z Ljubnega.

Po zaslugi naših fajmoštrov in nekaterih borniranih klerikalnih voditeljev, ki so odbirali

odbor po ljubenski podobčini za «Gemeinde-avšus», so prišli res na krmilo naši podobčini možje, ki nam poskrbe s svojimi brihtnimi glavicami marsikaj smešnega. Ker je ravno predpustni čas, obrnemo se na slavno uredništvo «Gorenjca», da nam dovoli malo prostora v svojem cenjenem listu, da priobčimo nekaj takih smešnic v razvedrilo častitim čitateljem «Gorenjca».

— Naš g. učitelj z imenom Ed. Markovšek, ki je bil tudi izvoljen za «gemeinderota», je tituliral pri neki vlogi čestni odbor za «c. kr.», reci cesarsko-kraljevi čestni odbor. Svetovali bi temu «rotu», ki je obenem podobčinski tajnik, namesto da se je prisilil v občinski odbor, naj bi se rajše učil, kdo in kaj je c. kr. in kaj ne.

— Čestni odbor je imel nato neko posvetovanje in odborniki, videvši to vlogo, so si med seboj čestitali, da so «c. kr.». Tudi mi jim čestitamo!

— Naš «purgermajster» je tudi učena glava in ima prav dobre pojme o javnih sejah. Nek občan ga je opozoril, zakaj ne napravi javnih sej, in ta dični «purgermajster» se je krepko odrezal: Kako pa misliš ti javno sejo, saj so bila obojna vrata odprta. Mi pa vendar temu vzor-odboru v zimskem času ne privoščimo take javne seje, kajti pozabiti jim zna še tisto malo pameti. Dalje prih.

Novičar.

Obrtno šolstvo. Vladnim komisarjem za nadzorovanje obrtnih nadaljevalnih sol je imenovan ravnatelj umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani, g. Ivan Subić.

Seja kranjskega občinskega odbora od 10. t. m. Župan naznani, da je od trgovcev prejeta svoto 500 kron (odkupnina za novoletna darila) naložil v mestni hranilnici za «Ubožni zaklad». — Občina pristopi «Pomožnemu društvu za bolne na pljučih» kot podporni član z letnim doneskom 20 kron. — Občinski odbor vzame na znanje računski zaključek gasilnega društva za leto 1904, določi pregledovalcem računov občinska odbornika F. Krennerja ter M. Matiašiča in potrdi novoizvoljeni odbor. — Odbor reši dve prošnji za sprejem v občinsko zvezo in se izjavi ugodno o prošnji J. Škofica za koncesijo gostilničarske obrti v hiši št. 24 Kokrsko predmestje. — Pritrdi se izvršeni dražbi o priliki oddaje mestnih njiv. — Z ozirom na več dopisov c. kr. okr. glavarstva se sklene potom tiskanih okrožnic se enkrat opozoriti trgovce in obrtnike, da zlasti ob sejnih in tržnih dnevih z razstavljanjem blaga po trotoarju ne smejo ovirati prometa. — Ugodi se deloma prošnji Marjete Česen in Vinka Belca glede premostitve nekega štanta. — V komisijo za štetje konj se izvolita obč. odbornika J. Majdič in C. Pirc. — Mestna hranilnica se pooblasti, da izplača cestnemu odboru za škofjeloški okraj K 25.000— in krajnemu šolskemu svetu v Naklem K 2200— posojila proti 4 1/2 odstotnemu obrestovanju in 1/2 odstotnemu amortizovanju. Obnem občinski odbor pooblasti upravni odbor mestne hranilnice do preklica, da sme krajnim šolskim svetom, čestnim odborom in enakim korporacijam dovoljevati posojila proti 4 1/2 odstotnemu obrestovanju. — Ko se še vodstvu

dekliske šole dovoli K 54'80 v nabavo učil za peti razred, zaključil župan sejo.

Inkvizicija v Kranju ali — kateheti pod tajnim nadzorstvom. Pod tem zaglavjem je prinesel «Slovenec» od 4. t. m. naslednjo grozno novico:

«Gombov sistem ovađustva je začel cvesti tudi po Kranju. Iz zadnjega „Gorenjca“ smo namreč zvedeli, da kateheta v Kranju nimata pravice, opominjati otroke, da bi obiskovali skupno službo božjo in pisali kratko vsebino pridig. Interesirali smo se za stvar in zvedeli, da je Ciril Pirc po krajnem šolskem svetu tožil kateheta, da silita otroke tudi k rožnemu vencu, pri katerem so pridige! Okrajni šolski svet bi bil lahko povprašal šolski vodstvi in se prepračil, ali je to res. Ker pa verjame — oziroma mora verjeti — Cirilu več kakor vodstvom, je poslal celo stvar deželnemu šolskemu svetu. Ta je odločil, da kateheti nimajo pravice, opominjati otroke, naj hodijo skupno k službi božji — — —»

Hudobni Ciril Pirc je tedaj zatožil nedolžna kranjska kateheta, da silita otroke k rožnemu vencu, pri katerem so pridige, in glasom «Gorenjčevega» poročila je vsled te ovadbe kruti deželni šolski svet odločil, da kateheti nimajo pravice, opominjati otroke, naj hodijo skupno k službi božji! Ko so o tem iz «Slovenca» izvedle naše brunne tercijalke, so pač prosile ognja in zvepla iz nebes nad zlobnega Pirca, ki «špiclja» gospode, in solzami v očeh so bržčas pomilovale prečastito preganjano duhovščino, ki v teh brezverskih časih nima niti pravice opominjati otroke, da naj hodijo skupno k božji službi. Toda pustimo salo in bavimo se nekoliko z lažnjivim, po liguorijansko zavitim poročilom v «Slovenca». Mimogrede naj omenimo, da «Gorenjec» od 28. januarja, na katerega se sklicuje «Slovenec» dopisnik, sploh ni ničesar pisal o tej zadevi. Pač smo pa že stirnast dni prej doslovno objavili dotično odločbo deželnega šolskega sveta in navedli razloge, ki so napolnili krajni šolski svet, da je storil primerne korake v odpravo nekaterih, po katehetih uvedenih nezakonitih novotarij na tukajšnji ljudski šoli. Le na to notico se tedaj more nanašati «Slovenec» dopisnik in zato se ne moremo dosti prečuditi predznanosti katoliškega poštenjaka, ki sedaj, sklicuje se na navedeno notico, z vso resnostjo trdi, da je iz «Gorenjca» nekaj izvedel — česar naš list sploh nikdar ni pisal ali objavil! Dopisnik namreč pripoveduje svojim vernim backom, da glasom v «Gorenjcu» ponatisnjene odluka deželnega šolskega sveta kateheta v Kranju nimata pravice, opominjati otroke, naj hodijo skupno k službi božji. To si je «Slovenec» kranjski novičar kar docela izmislil. Deželni šolski svet je le določil, da v Kranju, kjer ob nedeljah in praznikih ni skupne službe božje, mora biti previdnosti staršev, oziroma njih namestnikom prepuščeno, katere nedeljske ali prazniške maše naj se udeležujejo njih solodolžni otroci, da se nadalje ne more zahtevati verne udeležbe solodolžnih otrok pri popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih in pri večernih litanijah in konečno, da se mora odpraviti zahteva, da naj otroci pišejo nedeljske pridige. Kateheta tedaj lahko slobodno še naprej opominjata otroke, da naj hodijo skupno k službi božji in zaradi teh opominov bi gotovo nihče ne bil črnil besedice. Res pa je, da kapelana nista opominjala otrok, marveč sta za ukala otrokom, da morajo ob nedeljah in praznikih prisostvovati takozvani «deveti maši», ki je vedno združena s pridigo, namenjeno odraslim poslušalcem. Nadalje se je zahtevalo

da naj se otroci udeležujejo ob nedeljah popoldanskega krščanskega nauka in ob nedeljah ter delavnikih večernih litanij, kateri cerkveni opravili ste istotako spojeni s pridigami. V šoli sta kateheta izpraševala posamezne otroke, če se ravna po njih ukazih in pritiskalo se je na ta način na otroke, da so tisti šolarji, ki se niso pokorili tem pretiranim zahtevam, morali stopiti pred klop in povedati vzrok, zakaj se niso udeležili tega ali onega omenjenih cerkvenih opravil. Jeden kapelanov je celo izjavil, da bodo dotični, ki ne bodo vstrezali njegovim zahtevam, dobili iz veronauka slabše reče. Prepovedalo se je tudi otrokom posedati v cerkvene klopi in zaukazalo se jim je, da se morajo vsi zbirati pred oltarjem, kjer se šolarčki v gnječi lassajo, ščipljejo, sujejo ter uganjajo druge nerednosti, čeprav pod kaplanskim nadzorstvom. Večkrat so tudi vsakokratni kateheti nalagali otrokom, da morajo pisati nedeljske pridige, ki so bile časih politične in za nedoraslo mladino celo pohujšljive vsebine. Z ozirom na to samovoljno postopanje katehetov in zlasti z ozirom na škandalozno inkvizicijo v šoli je C. Pirca v krajnem šolskem svetu stavil v interesu šole predlog, da naj se že vendar enkrat dožene, kako daleč sega oblast katehetov in v koliko so le-ti opravičeni, siliti šolarje k različnim cerkvenim opravilom. Če «Slovenec» lažnjivi dopisnik to imenuje ovađustvo, naj blagohotno vzame na znanje, da to Pirca ne bo kratilo spanja, kajti storil je le svojo dolžnost kot član krajnega šolskega sveta. Tudi okrajni šolski svet se je uveril, da je vse res, kar mu je sporočil krajni šolski svet, četudi ni šel vprašat «Slovenčevega» novičarja. Zato je vso zadevo odstopil deželnemu šolskemu svetu in le-ta je izdal napominani, prav umestni in za naše razmere prav potrebni odlok. Kateheti naj si ne domišljajo, da smejo v šoli poljubno preobračati kozolce in da zanje ne veljajo šolski zakoni. Naravnost smešno je pa tu besedičiti o kaki inkviziciji ali tajnem nadzorstvu. Različni šolski sveti so tudi za katehete pristojne oblasti in o kaki tajnosti sploh ni govora. Pirca je stavil dotični predlog že meseca oktobra lanskega leta v seji, pri kateri je bil navzoč tudi Koblar. Kranjskemu dekanu se je tudi odlok dež. šolskega sveta dostavil že v novembru in če se je dopisnik res tako interesiral za vso to zadevo, mu ni bilo treba mnogo okrog vohuniti. Obrnil naj bi se bil raje na svojega prijatelja Koblarja in svoje umazane laži ter ligurijanska zavijanja bi bil lahko že pred novim letom odložil v zato primerne «Slovenčeve» predale. Kateheta naj pa le še lepo naprej opominjata našo nadebudno mladino in naj nikar ne verujeta lažnjivemu «Slovenčevemu» zaupniku, da jim kaj tacega dež. šolski svet zabranjuje.

Okrajna bolniška blagajna v Kranju in še bolj iste blagajnik R. Kokalj leži izvestnim ljudem v želodcu, pred vsem takozvanim obrtnikom, ki so vsake kvatre radi zaostalih blagajničnih prispevkov v eksekuciji. Le-ti so menda napotili «Slovenčevega» dopisnika, da se je zakadil prav po nepotrebnem v blagajnika in seveda tudi v načelnika C. Pirca. Tudi V. Majdiču ne prizanaša, češ, da je pri zadnjih volitvah najel na videz celo trumo delavcev, ki so samo postopali in nič delali, samo da si je zagotovil izvolitev svojega ljubljence, dosedanjega blagajnika. Komur so količkaj znane razmere, ve prav dobro, da je

to prav navadna katoliška laž. Klerikalni delodajalci so jeli takrat najemati na stotine delavcev, samo zato, da bi dobili v roke blagajno in sele potem so nekateri liberalni delodajalci kot protitežje vzeli več delavcev v službo. No, načelnistvo je takrat v interesu blagajne sistiralo volitev, in potem je pri prihodnjih volitvah zmagala ona stranka, katera je z ozirom na normalne in dejanske razmere zmagati morala. «Slovenec» je mnenja, da ima upravni odbor premalo sej. Zaenkrat določa še v tem pogledu načelnistvo, ki sklicuje seje takrat, kadar je potrebno in bo tako postopalo tudi v prihodnje. Prav slabo pristojta «Slovenčevim» podrepnikom, če se zaletavajo v okrajno bolniško blagajno, ki se zlasti po zaslugi blagajnikov priznava uzorno opravlja in se stavi drugim blagajnam v izgled. Prav zadnja uradna revizija od 31. dec. 1904 je zopet pokazala, da je v okrajni bolniški blagajni vse v najlepšem redu. Naj bi se izvestna gospoda raje brigala za svojo obrtno zadrugo, o kateri se pač ve, da je že več let na papirju, sicer pa ničesar drugega. Vsak naj pometa pred svojim pragom!

Umrli je minulo sredo ponoči gospa Marija Sušnik, roj. Prezelj, soproga tukajšnjega občeznanega gostilničarja in posestnika g. Rajmunda Sušnika. Naše iskreno sožalje!

Opozarjamo na plesni venček tukajšnjega gasilnega društva, ki se vrši danes v soboto v prostorih telovadnice «Gorenjskega Sokola». Pri plesu svira oddelek vojaške godbe pešpolka štev. 27, kralj Belgijcev. — Vabljeni so na ta plesni venček tudi oni, ki so se morebiti pomotoma prezrli in niso dobili povabila; naj toraj blagovolijo ta nedostatek oprostiti.

Martinov semenj v Kranju. Pod tem naslovom se bode vršila letošnja sokolska maskarada. Zanimanje za njo je vseobče, saj je pa tudi hvaležno polje za maske. Kdo pa še ni videl na Martinovem sejmu te razne žide, kramarje, mešetarje, živinske kupce, poleg njih pa seveda v največjem številu lepe, ponesne Gorenjke in Gorenjce, ki ta dan nabavljajo pri raznih prodajalcih svojih zimskih potrebščin. Obsirneje o maskaradi poročamo prihodnjič, prepričani smo pa, da bode vsak, kdor se hoče udeležiti maskarade, lahko našel primerno masko in da jih ne bode manjkalo, priča nam že sedaj zanimanje občinstva.

Gabričekov «Kažipot» ni našel milosti pred «Slovenčevim» obličjem. Pravi, da je glede Kranja netočen in nezanesljiv. Pregledali smo knjižico, v kolikor se bavi s Kranjem, in res smo našli, da poleg manjših nedostatkov, ki so pa prvo leto neizogibni, ni v Kažipotu mej društvu navedena vele-slavna «Marijina družba» in da je vsled ne-ljube pomote, katera se je pa zakrivila v «Goriški Tiskarni», izpuštenih nad polovico profesorjev in — ta smola! — med temi ravno glavni «Slovenčev» dopisnik iz Kranja. Od tod tedaj ta stroga kritika!

Društvu «Akademija» v Ljubljani je pristopilo na povabilo odbora tukajšnje «Narodne čitalnice» 15 čitalničarjev. Toliko v odgovor na bedasto notico v sobotnem «Slovencu».

Narodna čitalnica v Kranju je priredila dne 4. t. m. svojo običajno predpustno veselico, pri kateri se je v občno zadovoljnost predstavljala burka «V civilu». Nato se je pričel ples, ki je napravil plesalcem obilo veselja.

Veteranski plesni venček, ki se je vršil dne 1. t. m., se je dobro obnesel. V prostorih prvega nadstropja v hotelu «Nova pošta», ki so bili ukusno okrašeni z vojaškimi emblemi, se je razvilo zelo živahno predpustno vrvenje, tako da je mlado in staro plesalo do ranega jutra. Čisti dohodek je namenjen v nabavo nove zastave.

Skrivnostan slučaj. Od nedelje na ponedeljek v jutro se je priplazil Ivan Baudek k postelji gosp. Ivana Kržmana, urednika in izdajatelja «Slov. Štajerca» ter mu najprej zažgal posteljo, potem pa je začel daviti spečega Kržmana, katerega je potegnil raz posteljo, mu pokleknil na vrat in prsi ter mu prizadejal 15 večalimanj nevarnih ran. K sreči je slišal v zadnjem trenutku hišni gospodar obupno kličanje in ropotanje ter hitel gledat, kaj se godi. Tako je rešil Kržmanu življenje. Baudeka so potem zaprli. Baudek je tupatam pomagal pri ekspediciji «Slov. Štajerca». Kaj ga je privedlo do tega groznega čina, to bo pokazala preiskava, ki je uvedena.

Strokovno društvo strojarških pomočnikov v Kranju javlja tem potom p. n. občinstvu, da ne prirede jutrajšnje veselice samo pomočniki trdke Pollak, kakor je bilo slučajno objavljeno v sobotnem «Slovencu», temveč se ta veselica priredi od vseh v to stroko spadajočih pomočnikov. «Slovenčevemu» dopisniku pa priporočamo, da naj se drugič ali bolje prepriča o tukajšnjih razmerah, ali pa naj se sploh ne vmešava v stvari, o katerih nima niti pojma, kajti s tem le samega sebe smesi. No, sicer pa take blamaže je dopisnik kakor «Slovenec» že itak navajen, kakor cigan mraza.

Denuncijantov iščejo po Kranju klerikalci — med liberalci! Najpoprej očitaje «Slovencu» ovađustvo C. Pirca, za kar smo jim dali na drugem mestu primeren odgovor, in takoj nato obetajo «še en slučaj ovađustva». Vseučilsko izobražen človek glasovno «Slovenčevega» poročila hujska zahrbtno proti ravnotako izobraženemu možu, ker mu ta zaradi svojega prepričanja leži v želodcu. Kaj bi samo obetali, ven z imenom! «Držite ga! držite ga!» vpijejo ti tatovi, samo da bi obrnili pozornost od sebe. Klerikalci so ali glupci, ali pa že po svojem značaju patentirani hinavci, intriganti in najraje denuncijanti. «Slovenčev» dopisnik naj tedaj raje stika po svojih krogih. Pred vsem naj prime za nos samega sebe, saj prav v tisti sapi, ko predbaciva ovađustvo drugim, ovaja sam, da se kar kadi. Našel bo nadalje mej svojimi somišljeniki razne ptiče, ki smatrajo za svoj poklic, z lažnjivimi dopisi v «Slovencu» (prej v «Slovenskem Listu») na najpodlejši način denuncirati najuglednejše osebe. Posebno mu pa še priporočamo one lepe značaje, ki hodijo zahrbtno tožiti v Ljubljano k deželnemu predsedniku ter drugim funkcionarjem in celo k prevzvišenemu Bonaventuri. Klerikalcem tedaj prav toplo priporočamo, da prično s kidanjem v svojem hlevu!

Veselico priredi «Bralno društvo na Bledu» dne 19. februarja 1905 ob šestih zvečer v «Blejškem domu». Spored: Maskarada, ples in petje ter prosta zabava. Vstopnina: nečlani K 1.—, člani in maske prosto. Maske se morajo legitimirati. K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

O živinoreji in mlekarstvu predava v Radomlju pri Kamniku jutri v nedeljo ob treh popolde mlekarški nadzornik g. Legvart.

Ljubljanski grad bo torej vendarle kupila ljubljanska občina. Kakor znano, je «Gorenjec» že pred par leti opozarjal v več člankih, ki so potem izšli v posebni brošuri, merodajne kroge, naj se zavzemo za ta kinč Ljubljane. Od tistega časa se je v javnosti večkrat govorilo o tem. V zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega se je sklenilo, da se sprejmo kupni pogoji ministrstva in da se ukrene vse potrebno, da se odkup skoro izvrši.

Škofjeleški občinski svet ima danes v soboto 11. t. m. zvečer svojo sejo. Podrobno poročilo prinesemo v prihodnji številki.

O občnem zboru okrajne hranilnice in posejilnice v Škofji Loki smo prejeli daljše poročilo, katerega priobčimo prihodnjici.

O nesreči na Mežakliji, pri kateri je dne 13. novembra 1904 povodom lova na divje koze gimnazijec Ivan Tavčar tako nesrečno obstrlel gonjača Franca Resmana, da je slednji potem umrl čez pet dni, se je razpravljalo minuli teden pred ljubljansko sodnijo. Zagovarjal ga je g. dr. Konrad Vodusek. Sodišče je obtoženca Ivana Tavčarja oprostito od vsake obtožbe.

Kmetijski shod v Mengišu se vrši jutri v nedeljo popoldne ob treh v prostorih g. M. Jenčiča. Namen temu shodu je poživiti kmetijsko podružnico, za katero se je že zdaj zglasilo nad 60 novih članov, in osnovati za Mengiš in okolico posebno mlekarstvo zadrugo. Na shodu bo predaval g. Gustav Pirc o mlekarstvu in o združništvu.

Ljudsko šolo v Lescah so za nekaj dni zaprli, ker so se ondi pojavile ošpice.

Potres. Z Bohinjske Bistrice se poroča, da so ondi čutili dne 3. t. m. precej močan, 5 sekund trajajoči potres. Smer: severovzhod.

Zabavni klub v Radovljici je imel dne 4. t. m. v. g. Vinke Hudovernikovem salonu svoj jour-fixe. Zbranih je bilo precejšnje število članov, kateri so se izvršno zabavali še čez polnočno-uro. Svirala je domača godba na lok izborno in pridno. Zeleti bi bilo, da bi se imenovani jour-fixi večkrat prirejali in da bi se jih člani mnogostevilneje udeleževali.

Občinski odbor na Hledu je soglasno sklenil v svoji zadnji seji protestirati zoper samonemške napise pri novi železniški progji Beljak-Celovec-Trst in napraviti prošnjo, da se napravijo na tej progji dvojezični napisi. Dobro!

Klerikalna pobožnost. S Prebačevega se nam piše: Pred kratkim je prišel duhovnik z Najsvetejšim k nekemu tukajšnjemu staremu pobožnemu možu, da bi mu podelil zadnjo popotnico, predno se preseli na oni svet. Medtem, ko je bil duhovnik v sobi pri možu ter opravljal opravilo, je sin — hud klerikalec — v stranski sobi pijančeval, se pačil, bril norce in v veži ljudi, ki so molili, smejal in jim branil moliti, rekoč: «Zadosti je že te molitve in vun se mi poberite.» Ljudi je bilo groza tega početja; prosili so ga, naj odneha in naj pomisli, da je duhovnik v nasprotni sobi z Najsvetejšim pri njegovem umirajočem očetu. Ker vsi opomini in prošnje niso nič pomagale, odšlo je več ljudi, ogorčenih nad to klerikalno pobešenostjo. To je sad sedanje farske politike, koja hrepeni le po nadvladi in ji je vera samo orožje za doseg tega namena. Dekan Koblar in župnik Kukelj pa sta na take junake lahko ponosna, samo zapomnita naj si, da so se ljudem tudi na Prebačevem začele oči odpirati.

Od ljubice je bil pregnan na Jesenicah 19letni kovač Anton Šustarsič in je pri tem padel z drugega nadstropja tako nesrečno, da si je prebil kost na levem kolenu. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Križem sveta.

Rusija v nemškem državnem zboru. Nemški državni zbor je nedavno razpravljal o vojskem proračunu. Ob tej priliki je rekel poslanec grof Stolberg: «Dasi je trdil Bebel, da je Rusija v denarnem in v vojskem oziru uničena, upam in želim, da bi mi nikdar ne imeli z Rusijo vojne. Vojna z Rusijo bi bila za nas velika nesreča in neumnost. V sedanji vojni ni Rusija mobilizirala niti tretjine svoje armade. Portarturska posadka nam dokazuje, kaj znajo ruski vojaki.» V nadaljnjem svojem govoru je zahteval pomnožitev konjenstva. To je utemeljeval z dejstvom, da je leta 1866. v bitki pri Kraljevem Gradcu omogočilo konjeništvu avstrijski armadi redno umikanje, in rekel, da Japonci ne morejo izkoristiti svojih zmag, ker nimajo izujenega konjenstva.

13letni deček — samomorilec. Iz Vidma v Italiji poročajo, da se je obesil v Venconu 13letni deček k Belina doma na stranišču. Bal se je očeta, ker je bil šel brez dovoljenja od doma.

Velikanski sod. V Sittenheimu ob reki Renu na Nemškem si je dal napraviti vinski trgovec velikanski sod. Ko je bil gotov, je gospodar priredil v sodu pojedino, katere se je udeležilo 24 oseb. Vse so imele v sodu dovolj prostora.

Zaklad v majoliki. V Odesi se je nedavno neki Stiefelmann poročil z deklico, ki ji je bilo ime Zucker, ter je dobil z nevesto 600 rubljev. Mladi mož je začel kmalu zapravljivo živeti, nakar je žena vzela še preostali denar ter zbežala z nekim mladeničem. Mož je zvedel za beg svoje žene pri svojem tastu. V jezi je pograbil zapuščeni mož staro leseno majoliko ter jo treščil ob tla. Posoda se je zdrobila, iz nje pa se je vsulo mnogo zlatega denarja. Med denarjem je bil listič papirja z napisom: Zapuščam 7500 rubljev tistemu članu svoje rodine, ki dobi majoliko. Denar je priberačen. Od dediča samo zahtevam, da mi postavi na grobu skromen spomenik. Ako pa ne izpolni moje želje, naj bo proklet in ta denar naj mu donese nesrečo. Chana Zucker. Mož in tast sta se začela ruvati in pretepati za nepričakovano dedščino, sedaj pa ima zadevo sodišče v rokah.

Gospodarstvo.

Todenski sejem v Kranju dne 6. t. m. Prignalo se je glav 240 goveje živine, 5 telet, 102 prašiča, — ovac, — kozlov, — huš. — 50 kg, pšenice K 10'50, prosa K 8'50, rž K 9'—, oves K 7'50, ajda K 8'—, krompir K 3'—.

Darila.

Za dijaško kubinjo v Kranju: Stalno omizje pri «Puščavniku» mesto venca na krsto umrle gospodinjice 22 krou.

Loterijska srečka dne 4. februarja t. l.

Trst: 15 78 7 82 14

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga, sestra, gospa

Marija Sušnik roj. Prezelj

danes ponoči po dolgi, mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb raniko bo v petek ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župnijski cerkvi.

Pokojnico priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

V Kranju, 9. svečana 1905. 19

Rajm. Sušnik Ivanca Prezelj
soprog. sestra.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja za časa bolezni in ob smrti nepozabne soproge, sestre, gospe

Marije Sušnik

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno si štejem v dolžnost, izreči prav toplo zahvalo častitemu gospodu Vojteh u Hybašku, tukajšnjemu kapelanu, ki je med boleznijo večkrat obiskal in tolažil drago pokojnico, nadalje darovalcem premnogih krasnih vencev in sploh vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu prišli od blizu in daleč spremiti nepozabno pokojnico k večnemu počitku na kranjsko pokopališče. Tudi se presrečno zahvaljujem tem potom še enkrat vsem onim, ki so mi pismeno ali ustmeno izrekli sočutje.

V Kranju, 11. februarja 1905.

Rajmund Sušnik
soprog.

P. n.

Slav. emu občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil **sedlarsko, pleskarsko in tapetniško delavnico** v hišo **g. Moharja nasproti novozidane hiše g. Bedenka, gostilničarja**, glavni trg v Kranju. Tudi zanaprej bodem izvrševal vsa v to stroko spadajoča dela poceni in dobro. — S prepričanjem, da me bode sl. občinstvo tudi zanaprej blagovolilo počastiti s cenjenimi naročili.

14—2

Velespoštovanjem

I. Wohlgenuth
sedlar, pleskar in tapetnik
Kranj, glavni trg 9.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano. Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 26. februarja 1904. 186-22

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;

Javorniku g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec.

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

Kovačnica

na dobri postaji, kjer ni konkurence, se odda v najem.

Več se izve pri Primožu Žirovniku v Voklem št. 35 pri Šenčurju. 18-1

Meblirana mesečna soba

za enega gospoda, tudi s hrano se odda takoj. Več pri upravnistvu „Gorenjca“.

2 sedlarska pomočnika

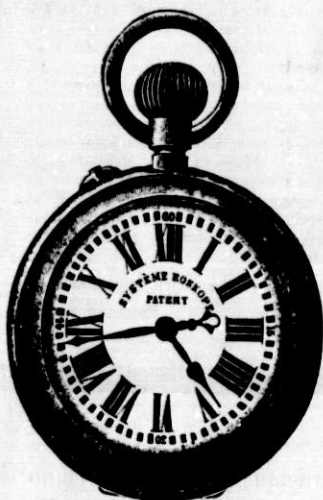
sprejemem takoj. Po dogovoru ali proti gotovemu plačilu pa tudi oddam v najem obrt z vsem orodjem, kjer je že v delu 6 vozov. 16-2

Anton Sedlar, izdelovalec vozov v Rudolfovem.

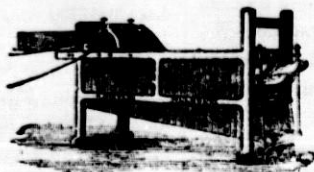
M. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo ur, zlatine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnata anker-remont. roskopf, železnarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znamka, gl. 6-50. 114-32

Znižane cene.

Jamčeno najbolje blago.

Največja zaloga

220-7

najnovjših vrst slamoreznic, gepeljnov, mlatilnic, motorjev, tromb in cevi, klin in drugih potrebščin za poljedelstvo se nahaja pri

Franz Zemann, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 pri Št. Peterskem mostu.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-31

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93 32

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Stomžkove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Špecialiteta: 103-36

valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospe. Ljubljana, sv. Petra c. 35 priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniški pripomoček priporočen goroko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separativnim rhodom.

Vidmaric kate kmetom moč "Pakraških kapljic" in "Slavonske zeli."

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 kron, 24 steklenič (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 steklenič (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 steklenič (4 ducati) 16 kron, 60 steklenič (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspedom proti zastarelemu kašlju, boletinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodežju, kataru in odstranjuje goste slime ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krome 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195 12

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Hamburg-Amerika

150-13

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarstvo, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

v Kranju.

Zaloga voznih plaht in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žlindre in kajnita.

71-57

stropov, vilite kotle. Veliko izber slamoreznic, železnih peči

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Ljubljana (Kollizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteti: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Specijalitate v nevestinih bala. Veliki prostori, priključno in v I. nadstropju.

Oprave za jedilno sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, ovalna miza, obelisk, miza, stensko ogledalo.

97-37

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

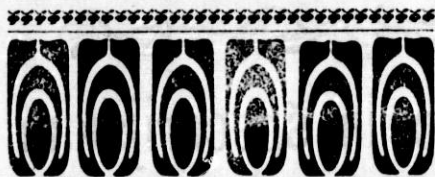
Izšla je „Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva
v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharjih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-68

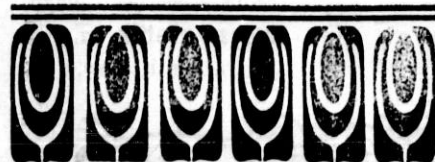
Krojaški salon za gospode

Ivan Magdič

Ljubljana, Stari trg 8

Izdolovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole. 221-8

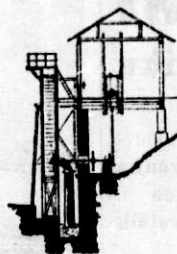
Izdaja konsorcij „Gorenjca“.

Seydlin

Najbolje za zobe.

G. Tönnies

104-37

tovarna za stroje, železo in kovin-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-19

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadiho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse iz glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in pnehlaženju. Leče vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smeli radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročijo točno pod naslovom:

MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Markov trg št. 90, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja, in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 stekl.) 8 K, 3 ducate (36 stekl.) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogor; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; J. Seljanč, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1860.

187-15

MESTNA LEKARNA, ZAGREB

Markov trg št. 90 poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo.

Odgovorni urednik Andrej Sever.

Lastnina in tisek Iv. Pr. Lampreta v Kranju.